

my time

my life

LOVE

บทที่ 1 จิตวิทยาพื้นฐาน

จิตวิทยา (PSYCHOLOGY)

เดิม

Psyche
วิญญาณ/จิตใจ

+

Logos
การศึกษาหาความรู้

Psychology

“วิชาที่ศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับเรื่องวิญญาณหรือจิตใจ” ●

ปัจจุบัน

จิตวิทยา (PSYCHOLOGY)

เป็นศาสตร์ที่ศึกษาพฤติกรรมและกระบวนการทางจิตของมนุษย์และสัตว์อย่างเป็นระบบ โดยอาศัยหลักการและวิธีการทางวิทยาศาสตร์ในการอธิบาย คาดการณ์ และทำความเข้าใจพฤติกรรมที่แสดงออกทั้งที่สามารถสังเกตได้โดยตรง และกระบวนการภายในจิตใจที่ไม่สามารถสังเกตได้โดยตรง เช่น ความคิด ความรู้สึก การรับรู้ การเรียนรู้ และแรงจูงใจ

เป้าหมายของการศึกษาจิตวิทยา

1. เพื่ออธิบายพฤติกรรมของบุคคล
2. เพื่อเข้าใจพฤติกรรมของบุคคล
3. เพื่อทำนาย/พยากรณ์พฤติกรรมของบุคคล
4. เพื่อควบคุมพฤติกรรมของบุคคล

ความหมายของพฤติกรรม

พฤติกรรม หมายถึง การกระทำทุกอย่างของ
มนุษย์ทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ ซึ่งสามารถ
สังเกตเห็นได้โดยตรงหรือโดยทางอ้อม ทั้งรู้สึกตัว
และไม่รู้สึกตัว

การจำแนกพฤติกรรม โดยการใช้การสังเกตเป็นเกณฑ์

1. พฤติกรรมภายนอก (*Overt Behavior*)

○ พฤติกรรมโมลาร์ (Molar Behavior)

○ พฤติกรรมโมเลกุล (Molecular Behavior)

2. พฤติกรรมภายใน (*Covert Behavior*)

พฤติกรรมภายนอก (Overt Behavior)

หมายถึง การกระทำ การแสดงออกและกิจกรรมที่
สามารถสังเกตเห็นได้ชัด
แบ่งเป็น 2 ลักษณะคือ

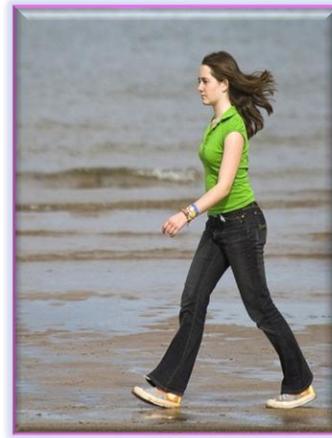
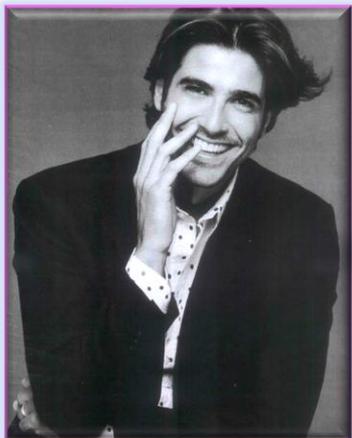

พฤติกรรมภายนอก แบ่งเป็น 2 ลักษณะคือ

1. พฤติกรรมโมลาร์ (Molar Behavior)

เป็นการแสดงออก ถึงกิจกรรมที่สามารถสังเกตเห็นได้ โดยตรงด้วยประสาทสัมผัสของมนุษย์

เช่น การยิ้ม การเดิน การหัวเราะ เป็นต้น

2. พฤติกรรมโมเลกุล (Molecular Behavior)

เป็นการกระทำของอวัยวะต่าง ๆ ภายในร่างกายของมนุษย์ซึ่งไม่สามารถสังเกตเห็นด้วยประสาทสัมผัสของมนุษย์จำเป็นต้องใช้เครื่องมือตรวจวัด

เช่น การเต้นของหัวใจ ความดันโลหิต เป็นต้น

พฤติกรรมภายใน (Covert Behavior)

เป็นพฤติกรรมที่เกิดขึ้นภายในตัวบุคคล
ไม่สามารถปรากฏให้เห็นได้อย่างชัดเจน

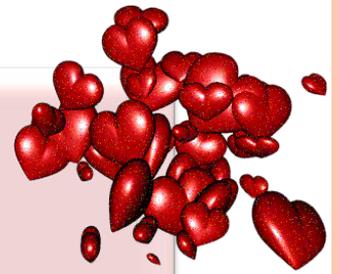
เช่น ความคิด การตัดสินใจ การตีความ เป็นต้น

แนวคิดของนักจิตวิทยากลุ่มต่างๆ

❖ **กลุ่มโครงสร้างของจิต (Structuralism)**

❖ **กลุ่มหน้าที่แห่งจิต (Functionalism)**

❖ **กลุ่มพฤติกรรมนิยม (Behaviorism)**

❖ **กลุ่มจิตวิเคราะห์ (Psychoanalysis)**

❖ **กลุ่มเกสตัลท์ (Gestalt)**

กลุ่มโครงสร้างของจิต

(Structuralism)

นักจิตวิทยา ⇒ วิลเฮล์ม วุนด์ท์ และ ทิชเชเนอร์

จิต(Mind)ของมนุษย์มีโครงสร้างที่ประกอบด้วย การสัมผัส ความรู้สึกและจินตนาการ(มโนภาพ) ซึ่งเรียกแต่ละองค์ประกอบว่า “จิตธาตุ” ซึ่งจิตเป็นเสมือนสารประกอบที่มี 3 ธาตุประกอบกัน ใช้การวิเคราะห์จิตธาตุด้วย วิธีการเพ่งพินิจภายใน (Introspection) เป็นความสามารถในการสำรวจตนเอง และบอกด้วยว่าความรู้สึกนั้นเป็นอย่างไร

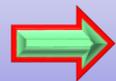

กลุ่มหน้าที่นังจิต

(Functionalism)

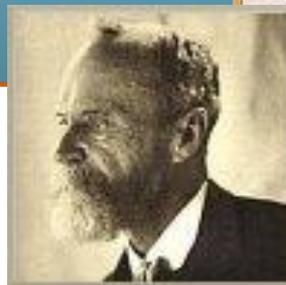
นักจิตวิทยา

จอห์น ดิวอี้, วิลเลียม เจมส์

“เรียนรู้จากการกระทำ” (Learning by Doing)

เมื่อบุคคลกระทำกิจกรรมแล้ว ความรู้(Knowledge) ที่ได้รับนั้น เกิดจากความสัมพันธ์ของบุคคลกับ สิ่งแวดล้อมโดยตรง เมื่อบุคคลลงมือกระทำด้วย ตนเองจึงเกิดการเรียนรู้

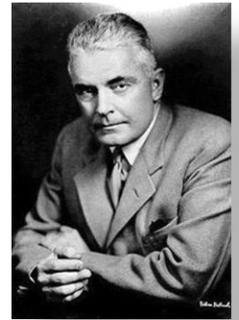
กลุ่มพฤติกรรมนิยม

(Behaviorism)

นักจิตวิทยา

จอห์น บี วัตสัน

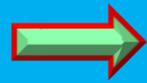
การศึกษาพฤติกรรมของมนุษย์จะทำให้ศึกษา
จิตได้ เพราะจิตเป็นตัวสั่งการให้ร่างกายทำพฤติกรรม
เพื่อตอบสนองต่อสิ่งเร้า

“พฤติกรรมเกิดจากความสัมพันธ์ของสิ่งเร้า และการ
ตอบสนอง”

กลุ่มจิตวิเคราะห์ (*Psychoanalysis*)

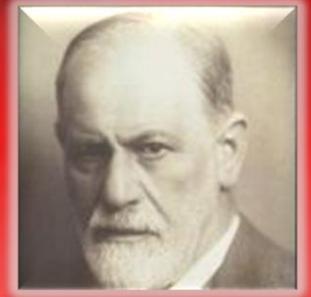

นักจิตวิทยา

ซิกมันด์ ฟรอยด์

แนวคิดหลัก

จิตของมนุษย์มีลักษณะเป็นพลังงาน
เรียกว่า **พลังงานจิต** ซึ่งจะควบคุมการกระทำ
กิจกรรมต่าง ๆ ของร่างกายทั้งหมด

เปรียบเทียบจิตของมนุษย์เป็นดังก้อนน้ำแข็งที่ลอย
อยู่ในน้ำ ส่วนที่ลอยอยู่เหนือน้ำ คือ ส่วนที่เป็นจิตสำนึก
(Conscious) และส่วนที่จมอยู่ใต้น้ำ คือ ส่วนที่เป็นจิตใต้
สำนึก(Subconscious)และจิตไร้สำนึก(Unconscious)

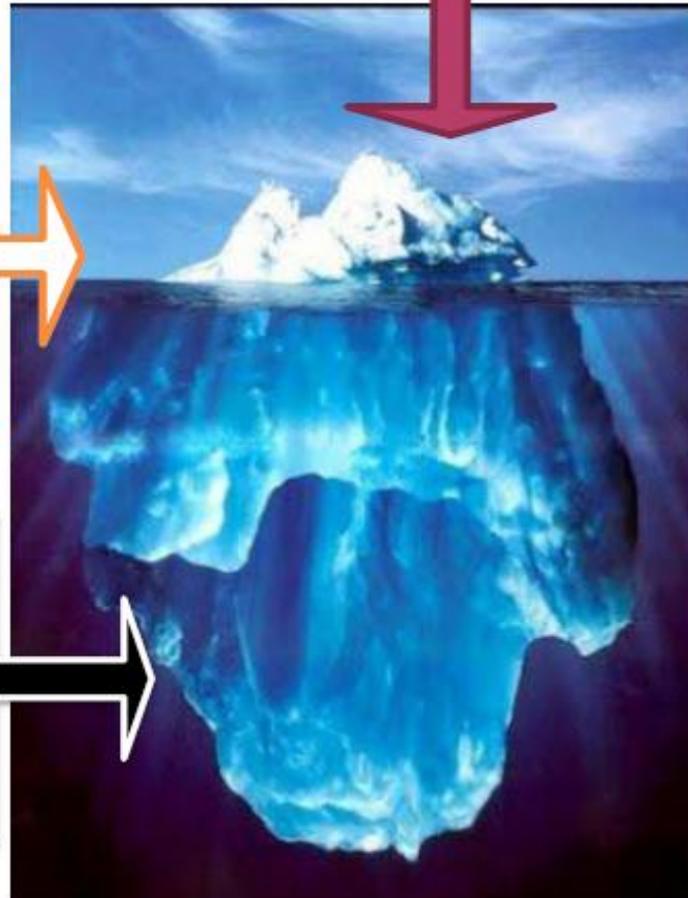

การแบ่งภาคของจิต (Regions of mind)

จิตสำนึก (conscious mind)

จิตใต้สำนึก
(subconscious mind)

จิตไร้สำนึก
(unconscious mind)

โครงสร้างของจิต

PSYCHE STRUCTURE

ซูเปอร์อีโก้ (superego)

อีโก้ (ego)

อิด (id)

กลุ่มเกสตัลท์
(Gestalt)

นักจิตวิทยา ⇒ แมคซ์ เวอร์ไฮเมอร์, โคลเลอร์, คอฟฟ์า

มนุษย์มักจะรับรู้สิ่งต่าง ๆ ในลักษณะรวมก่อนเสมอ
นั่นคือ ส่วนรวม (The Whole) มีค่ามากกว่าผลรวมของ
ส่วนย่อย ๆ (Part) มารวมกัน

** ส่วนรวมมีความสำคัญมากกว่าส่วนย่อย ๆ มารวมกัน **

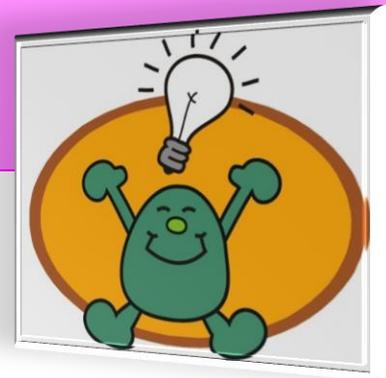
การรับรู้

การรับรู้ (Perception) คือ “การแปลความหมาย
ของสิ่งที่อินทรีย์รับสัมผัสโดยอาศัยประสบการณ์เดิม”

การหยั่งเห็น (Insight)

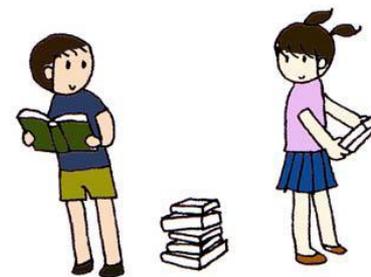
เมื่อบุคคลเกิดปัญหาและสามารถแก้ไขได้โดยลุล่วงแล้ว ก็จะมีแนวโน้มที่บุคคลนั้นจะใช้วิธีการแก้ปัญหามาใช้แก้ปัญหาคคล้ายคลึงกันอีก แต่ในกรณีที่เป็นปัญหาใหม่ แล้วสามารถค้นพบวิธีแก้ไขปัญหาอย่างฉับพลัน ลักษณะเช่นนี้เราเรียกว่า “การหยั่งเห็น” ซึ่งจะต้องใช้ประสบการณ์เดิมที่สั่งสมไว้

ความสำคัญและประโยชน์ของ จิตวิทยากับครูผู้สอน

1. ช่วยให้ครูเข้าใจผู้เรียนและความแตกต่างระหว่างบุคคล
2. ช่วยให้ครูจัดการเรียนรู้ได้เหมาะสมกับพัฒนาการของผู้เรียน
3. ช่วยสร้างแรงจูงใจและส่งเสริมการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ
4. ช่วยในการจัดการชั้นเรียนและแก้ไขพฤติกรรมผู้เรียนอย่างเหมาะสม
5. ช่วยเสริมสร้างความสัมพันธ์ที่ดีและสุขภาพจิตของผู้เรียน

Have a
Good Day!

